ભલે હુંએ મારેફતકે નીશાનેકે સામને;
ગઠ ઉકદઠ દીયા હુંએ ઊરૂસે કલામને.

ખઝીનએ મારેફત,

યાને

ઇનતેખાબે અઝીઝ.

ઉરદુ જમાનકી બોહ દરદ આમેજ ગઝલેં
ગુજરાતી હુરૂફમેં.

મોઅલ્લીફ.

મુનશી અબદુલ અઝીઝ કુતુબ ફરોશ.
મુ. પાનકોરના નાકા— અહમદાબાદ.

અમદાવાદમાં ધી "[illegible]" પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં
શા અમરતલાલ જેશંગભાઈએ છાપ્યું.

આવૃત્તિ ૩ જી. પ્રત ૨૦૦૦
સંવત ૧૯૭૨ સને ૧૯૧૫

કીમત ૦—૨—૦

જલવે હુએ મારેફતકે નીગાહોંકે સામને;
ઘુંગટ ઉલટ દીયા હુયે ઉરૂસે કલામને.

ખઝીનએ મારેફત,

યાને

ઇનતેખાબે અઝીઝ.

ઉરદુ ઝબાંનકી ચીદા દરદ આમેઝ ગઝલેં
ગુજરાતી હુરફેમેં.

મોઅલ્લીફ.
મુનશી અબદુલ અઝીઝ કુતુબ ફરોશ.
મુ. પાનકોરકા નાકા—અહમદાબાદ.

અમદાવાદમાં ધી "રત્નસાગર" પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં
શા. અમરતલાલ જેશંગભાઇએ છાપ્યું.

આવૃત્તિ ૩ જી.   પ્રત ૨૦૦૦
સંવત ૧૯૭૨

કીંમત ૦—૨—૦

બીસમીલ્લા હીરરહમાં નીરરહીમ.

ગઝલ જલાલી.

નજુદા મય તુજસે ન દુરતુ તેરી શાન જલ્લ જલાલુહુ,
હય યે કુરબો વસલકી ગુફતગુ તેરી શાન જલ્લ જલાલુહુ;
કભી દરદે આહકી બેકલી કભીયે ફુગાં હયકે જાંચલી,
કભી હાય હય કભી શોરેહુ તેરી શાન જલ્લ જલાલુહુ.
કભી કુમકા શોર સુના ઉઠા કભી લનતરાની કીદી નીદા,
કભીકી અલસતકી ગુફતગુ તેરી શાન જલ્લ જલાલુહુ;
કભી રબબે અરેનીથી તુરપર કભી રહમતેં થી જુહુરપર,
કભીથી કલીમસે ગુફતગુ તેરી શાન જલ્લ જલાલુહુ;
કભી હરમે કભી કાબામેમે કભી અરશાપર કભી ફરશાપર,
હે તેરા જુહુર હય વ્રુહીતુ તેરી શાન જલ્લ જલાલુહુ;
બનું જીસસે મસતે અમસત મય રહું નેસતીસે જો મસત મય
વો પીલા શરાબ કરમસે તુ તેરી શાન જલ્લ જલાલુહુ.
હુબ દુર ફીકર બઈદ સબ કહા નદનો અકરબ તુને જબ
તો પુકાર ઉઠીય રગ ગુલુ તેરી શાન જલ્લ જલાલુહુ;

કભી હુ કે શેખપે દમબદમ કભી ઓર હુમનકી દફ્ફ કામ
કભી દાનો ખ્વાર હુયેં કુચ્કુ તેરી શાન જલ્લે જલાલહુ,
યે તેરા જલાલીયે મુઅતીલા કૈ કયા ગીલા તેરે દીજરકા,
ઉતર આયા અરશસે દીલમેં તુ તેરી શાન જલ્લે જલાલહુ.

ગઝલે અકબર.

કહાં લે જાઉ દીલ દોનો જહાં મેં ઈસકી મુશ્કીલ હય;
ઇધર પરીયોંકા મજમા હય ઉધર હુરોંકી મેહફીલ હય,
ઈલાહી કયસી કયસી સુરતે તુને બનાઈ હયેં,
હરએક સુરત કલેજેસે લગા લેનેકે કાબીલ હય.
હજારો દીલ મસલ કર પાઉસે ઠુકરાકે યું બોલે,
લો પેહછાનો તુમ્હારા ઈન દીલોંમે કોનસા દીલ હય;
મેરી તુરબતપે એક ઠોકર લગાઇ ઓર ફરમાયા,
કીયા મત આગઇ ઉઠસોને વાલે કયસા ગાફીલ હય.
મેરા દીલ લેકે શીશે કીતરેહ પથ્થરપે દે પટકા,
મેં કેહતા રેહગયા ઝાલીમ મેરા દીલ હય મેરા દીલ હય.
લગાતા હય યે છુરીયાં કોનસા નાઝુકબદન કાફીર,
કે બીસમીલ્લાહ બીસમીલ્લાહ શોરે ઝખમે બીસમીલ હય.
સુવાલે બોસાપર ક્યું ઝીડકીયાં દેતે હો અકબરકો,
ફકત તનહર કલામુલ્લાહમે અઝબેહરે સફલ હય;

ગઝલ.

ઈલાજે દરદે દીલ તુમસે મસીહા હો નહી શકતા,
તુમ અછછાકર નહી સકતે મય અછછા હો નહી સકતા;
અભી મરજાઉગા જીનેકે તાને દીરન તુમ દેના,
યે તાને વો સુને જીસસે કે અયસા હો નહી સકતા.

હમે ચાહું તુમ્હારે ચાહને વાલોંકુ ભીચાહું,
મેરા દિલ ફેરદો મુજસે યે ગમ હો નહી સકતા;
દમે આખીર મેરી બાલીં પે મજમા હય હસીનોકા,
નમાના અયકઝા ઇસ વક્ત પરદા હો નહી સકતા.
જો તુમ ચાહો વોહો જાએ યે હય અલ્લાહકી કુદરત,
જો મય ચાહું તો ફરમાઓ કે અયસા હો નહીં સકતા,

ગઝલે જલાલી.

ફનાંકા જામ અયસાકી મય પીપીઉં તુ ભરભરદે,
બકાકી મસ્તીસે આંખેં ચીકલે નરગીસ મસ્ત કરકરદે;
નીરાલા હય તુ અય મયલા નીરાલી હુએં તેરી શાનેં,
કીસીકો ખાકકી ઢેરી કીસીકો સંગે મરમરદે.
ખુદાકે શાહને મેરાજમેં ચેહી હુઆ હુકમે,
અતાહર દો કદમ આ નાઝ અલને મેં જો ફરફરદે;
ઇલાહી રવઝએ ખયરૂલ વરાપર જબ મેં જા પોંહચું,
બરંગે ગરદીશે ગરદુ ન ગરદીશ મુજકો ફર સરદે;
કહા જબ રીઝવે હકને દમેં મીલાદે પયગમ બરે,
મેરે મહબુબકી આમદકા તુ પયગામ ઘરઘરદે.
સદાએં આ રહી હય દમ બદમ હુકે બીયા બાંસે,
અજલ કમ્નોંમેં લાશે મરને વાલોંકી તુ ઘરઘરદે;
જલાલી હય મુજરમ ઉસકાદીરે કય્યુમકી કુદરત,
કીસીકો તાજે સુલતાની કીસીકો ભીક દરદરદે;

ગઝલે અમીર.

ફનાં કદરકી બકા કદરકી જબ ઉસકે [illegible],
કભી [illegible]

મોહમદ મુસતફાકો હઝરતે યુસુફસે ક્યા નીસબત,
વો મતલુબે ઝુલેખાથે યે મહબુબે ખુદા ઠેરે.
ફનાં ફીલ્લાહ જબ હમ હો ગએ તો બસ હમી હમથે,
કભી બનદે બને અપને કભી અપને ખુદા ઠેરે;
હકીકત ખોલદી આઇનએ વેહદતને હાનોંકી,
નતુમ હમસે જુદા ઠેરે નહમ તુમસે જુદા ઠેરે.
વહાં એક બે નીયાઝી ઓર યહાં લાખો તમનનાંએં,
વોહ પરવા સરાસર હમ સરાપા મુદદુઆ ઠેરે;
સરેં આરાસતા હોને લગી જબ એહલે મેહશરકી,
જમાકર એક ટુકડા હસરતોકા હમ જુદા ઠેરે.
અમીર આયા જો વકતે બદ તો સબને રાહલી અપની,
હઝારો સેંકડો મેં રનજો ગમદો આશનાં ઠેરે;

ગઝલે હસન.

કોઇ જાકર રસુલે પાકસે મેરી ખબર કરદે,
ગમેં ફુરકત નહી ઉઠતા હય પથ્થરકા જીગર કરદે;
હમારી યે શબે ફુરકત ઇલાહી હોગી કબ આખીર,
બોહોત બેચેન દિલ હય યા ખુદા જલદી સહર કરદે.
શાહનશાહે મદીનાં જલ્દ અબ હમકો તલબ કરલેં,
હમારી આહમેં ખાલીક અગર પયદા અસર કરદે;
મેં ઝાડુ અપની પલકોં સે ખુદાયા ખાક ગલીયોંકી,
મદીને મેં કહી મેરા ઇલાહી તુ ગુઝર કરદે.
અતાકી હય મોહમદકો ઇલાહી તુને સબતાકત,
અગર ઝરરે કો ચાહે પલમે વો રશ્કે કમર કરદે;
હસન જાએ મદીને કો અભી પલ ભરમેં અયદાવર,
હમારે હાલ પરભી લુતફસે એકદમ નઝર કરદે.

ગઝલે ઝાકીર.

ઇધર દીલમેં તરાઝુ ઉનકે પયકાં હોતે જાતે હૈં,
ઉધરપુરે દીલે આશીકકે અરમાં હોતે જાતે હૈં;
મીલીહય ઈસકદર લઝઝત મેરી જાં શોરે ઉલફતકી,
કે અબ હરઝખમપર ખાલી નમકદાં હોતે જોતે હૈં,
મેં સદકે આજકલ કીસમત બદલ જાને કોહય શાયદ,
વફાઓં કે કીસીસે એહદ્દા પયમાં હોતે જાતે હૈં;
ગરેબાં ધજ્જીયાં હોતાહય દામન પુરઝે પુરઝે હૈં,
બહાર આનેકો હય વેહશતકે સામાં હોતે જાતે હૈં.
યે કીસકા અકસે રૂખ દીલમેં ઉતર આયા શબે હીજરાં,
હમારે દાગે દીલ મેહરે દરખશાં હોતે જાતે હૈં;
ઇલાહી આજ નીકલા હય કીધરસે ચાંદ ગરદું પર,
શીકાયત પર હમારી વો પરેશાં હોતે જાતે હૈં.
ભલા કયા કદરો કીમત ગવહરે મઝમુંકી હો ઝાકીર,
સુખનવર કાડીયાં કે મોલ અરઝાં હોતે જાતે હૈં;

ગઝલે આસીફ.

અગર હો ઇમતેહાં દેખે નીગાહે યાર કયસી હય,
નહી માલુમ વો કસતી હુઇ તલવાર કયસી હય;
મુજેહ કીસ વેહમમેં ડાલા હય યે ગુફતાર કયસી હય,
લબોંપર મુસકુરાહટ સી દમેં ઇકરાર કયસી હય.
મુરાતે હૈં જો અપની જાન અય કાતીલ વો કયા જાને,
તેરી ખીચતી ચમકતી કાટતી તલવાર કયસી હય;
લીયે હૈં દાહી બોસે મયને ઇસપર કયું બીગડતે હો,
યે દેખો સુરખ હોકર જીનતે રૂખસાર કયસી હય.
મુજીસે ચાહતે હૈં દાદ ઇનકી વો યે ફરમાકર,

કહો ન્યાફેસે હુય સોહબતે અગીયાર કયસી હય;
નઝાકતકે બહાનેસે તો મુજતક આ નહી સકતે,
મેરી આંખોંમેં તુમ ફીરતે હો યે રફતાર કયસી હય.
ગીરી પડતી હુએ આંહે ઠોકરે ખાતી હુએ ફરીયાદે,
ઘરાહે આઝમે બાલા ભીનાં હુમવાર કયસી હય;
ઉસે આસીકફા ગમહુય ઓર આસીફો યે બેતાબી,
હરેકસે પુછતા હય હાલતે ગમખાર કયસી હય.

ગઝલે શાઇર.

યે કયસે બાલ બીખરે હુએ યે કયું સુરત બની ગમકી.
તુમ્હારે દુસ્મનોં કો કયા પડીથી મેરે માતમકી;
પસે પરદા ભીતો મોહલત નહી મીલતી કોઇ દમકી,
નીગાહે યારકી બીજલી ઇધર તડપી ઉધર ચમકી.
જીગરમેં દર્દ હય દીલ મુઝતરીબ હય જાન બેકલહય,
મુજેહ ઇસ બેખુદીમેં ભી ખબર હય અપને આલમકી;
બસ અબ દેખા નહીં જાતા હમારા દમ ઉલઝતા હય,
શરારત દેખ લીજે આપ અપની ઝુલફે પુરખમકી.
ઉદુ જીસતરહ તુમકો દેખાતા હય હમ સમઝતે હુએં,
છીપાવો લાખ તુમ છીપતી નહી હય આંખ મેહરમકી;
નઝર મીલતેહી યોસાગીર પીલાએ વાહ કયા કહનાં,
છકા બેઠા હું કબસે ખેર હો સાકી તેર દમકી.
તુમ્હેભી કુછ ખબર હય કયા ગુઝરતી હય ગરીબોંપર,
યહાં તો આહકો ફુરસત નહી મીલતી કોઇ દમકી;
રઝા દસતેહી મીલતા હય નમક છીડકો નમક છીડકો,
કસમ લેલો નહી આદત મેં ઝખમાં કો મરહમકી.
કહી ઉનસે બડને ફ્રી દીખાથા આગઇ શામત,

ઈસીઆરે અલપકા હય કયું હમારી ઝુલ્ફે અરહમકી;
કહાં જાનાં હય થમ થમ કર ચલો ઈતનીભી કયા જલદી.
તુમી તુમ હો ખુદા રૂખપે નઝર પડતી હય આલમકી,
વો રોયા શરમે ઈસ ચાંસે કીયામતપર કીયામતથી,
દીખાદી શાન અશ્કોને મેરે દામાંને મરીયમકી;
કોઇ અયસા હો આઇનાં કે જીસમેં તુ નઝર આયે,
ઝમાને ભરકા ઝુઠા કયા હકીકત શાન્તીર જમકી.
ઘટાઓં દેખકર બેતાબ હય બેચેન હય શાઇર,
તેરે ફુરમાન ઓ મુતરીબ સુનાંદે કોઇ મોસમકી;

ગઝલે રોશાન.

ઝમાનાં છાન મારા હે યે દુ'યાં દેખી ભાલી હય,
ન કોઈ હય ખુશી ખુર્રમ ન કોઇ ગમસે ખાલી હય;
ઝમાનાં તુજપે મરતા હય ઝમાંના તેરા શયદા હય,
ખુદાને શકલ તેરી નુરકે સાંચે મેં ઢાલી હય.
કીસીકી કમસીની દેહની હે મુજસે દેખતા કયા હય,
અભી થમજા ઝરા દમલે કીયામત હોને વાલી હય;
કીસીકે દીલકો છીનાં હય કીસીકે દીનો ઇમાં કો,
તેરી જો બાત હય ઝાલીમ ઝમાનેસે નીરાલી હય.
ઉદુપે તુમ નહી મીલતે મુજેહ કયું કર યકીં આએ,
ઉસીકે દેહને સુનને સે છુરી મુજપર નીકાલી હય;
કીસીકી ઝુલ્ફે નાંગન છેડકર મય હાથ મલતા હું,
કજા ગોંચાન આઇથી ઝમર દસતી બુલાલી હય.
કભી વાદે પે આએ હો તો દીલકો યાદ કર લીજે
દીલ રોશાનકી કીસદીન આપને હઝરત નીકાલી હય;

ગઝલે જલાલી.

સાફ અય હક બાત કે હદુ કયા નઝર આયા મુજેહ,
શીશએ દીલમેં તેરા જલવા નઝર આયા મુજેહ;
કયા કલીસા કયા હરમ કયા ખુલદ કયા અરસે બરીં.
જીસ તરફ દેખા તેરા જલવા નઝર આયા મુજેહ,
કયા કરમ કયા ફેઝ તેરા હય કે મોજે લુતફસે;
હર તરફ રેહમતકા એક દરીયા નઝર આયા મુજેહ,
કે હરદી હય ખીલવતે દીલસે યે પુતલી આંખકી.
તુજમેં આજ એક નુરકા પુતલા નઝર આયા મુજેહ,
નામકો અય બન ગયા એક આરીફે કામીલ મગર;
દારે ફાનીકા ન ભેદ અસલા નઝર આયા મુજેહ,
તુજમેં અક્ષ્સી તાબ હય અય બાદશાહે લમયઝલ.
માહતાબ આગે તેરે ઝર્રા નઝર આયા મુજેહ,
ઝાહીદા શાને અહદ ઓર શાને અહમદ એક હય;
હાં ફકત એક મીમકા પરદા નઝર આયા મુજેહ,
ઉઠ ગએ સા તાં ફલક કે પરદે જીસદમ આંખસે.
દીલકે પરદે મેં તુંબે પરદા નઝર આયા મુજેહ,
જીસ તજલ્લીપર હુવે બેહોશ મુસા તુરપર;
અય જલાલી દીલમેં વો જલવા નઝર આયા મુજેહ;

ગઝલે દાગ.

યા ખાજા મોઇનુદ્દીન ચીસ્તી સુલતાનુલ હીનદ ગરીબ નવાઝ
યા વાકીફે રાઝે ખફીવો જલી સુલતાનુલ હીનદ ગરીબ નવાઝ
આગાહા મેરે હાલ સે તુમ ગુમ કરદા ખીરદ હું હોશમેંગુમ,
દુશ્મન હુએ પએ આઝાર દહી સુલતાનુલ હીનદ ગરીબ નવાઝ
ફરીઆદ કીસે હય મેરી તકલીફ સહી કયસી કયસી,

હો બદ તલબઠી દાદ રસી સુલતાનુલ હીનદ ગરીબ નવાઝ;
શું અયશો તરબને ફેર લીયા દીન રાતકે ગમને ઘેર લીયા,
સબ દુર હો મેરે રનજે દીલી સુલતાનનુલ હીનદ ગરીબ નવાઝ
સીનાં હો મેરાં ખુમ ખાન એ ઈશક દીલ ઓર જીગર પરવાન એ ઈશક
અય આશીકે છારે ખુદાઓ નબી સુલતાનુલ હીનદ ગરીબ નવાઝ
લાઈ હુય મુજેહ ઉમમીદ કરમ ઈસ ખાકકી ઈસ દરકી હુય કસમ
આયા હું પએ હાજત તલબી સુલતાનુલ હીનદ ગરીબ નવાઝ
કયા મેરી ઝમાં કયા મેરા બયાં મય હેચ સનદાં તુમપર કુરબ
કેહતે હુએં મલક ભી તુમકો યેહી સુલતાનુલ હીનદ ગરીબ નવાઝ
યે દાંગ કહાંતક રનજ સહે તુમસે ન કહે તો કીસસે કહે,
તુમ આલે નબી અવલાદે અલી સુલતાનુલ હીનદ ગરીબ નવાઝ

ગઝલે મુસતફા.

કરૂં કીસ ઝબાંસે તેરી સનાં તેરી શાન જલ્લા જલાલુહુ,
બહમા સીફત હુય તુ અય ખુદાતેરી શાન જલ્લ જલાલુહુ;
કોઈ હોવે તેરા શરીક કયા તેરી શાન જલ્લ જલાલુહુ
યેહી લબ પલીદસે મુજેહ ખુદા તેરી શાન જલ્લ જલાલુહુ
કહી તેરા નામ કલીમ હુય કહી તુજસે માહદોનીમ હુય,
કહી હે તું યુસુફે મેહલીકા તેરી શાન જલ્લ જલાલુહુ,
કભી રીનદકા તુ રફીક હુય કભી શેખ કાતુ શફીક હુય,
કભી કુદ સીયામેં તેરા પતા તેરી શાન જલ્લ જલાલુહુ.
જો બુતોંકે રૂખપે યે નુર હુય તેરાં અદનાં સાયે ઝુહુર હુય
યે તો એક તેરા હે મોઅજીઝા તેરી શાન જલ્લ જલાલુહુ.
તેરી સ્કલ સુરતે આદમી તેરી સનઆ ખીલકતે આદમી,
હે તુજીસે સબકો તો વાસતા તેરી શાન જલ્લ જલાલુહુ.

કોઇ કેહતા હય તુજે યમરબી કોઇ નામ લેતા હય અહમદી
કહીં તુ ખુદા કહીં મુસતફા તેરી શાન જલ્લે જલાલહુ.

ગઝલે જલાલી.

રસુલુલ્લાહકે રવઝેપે જો મેહમાન હોતે હુએ,
તસદ્દુક ઉનપે હુરેં ઓર મલક કુરબાન હોતે હુએં;
નઝર આતી હે રોયામેં નુબુવ્વતકી ઝીયા જીનકો,
વો શાને અમબીઆઈ દેખકર હયરાન હોતે હુએ.
વો લે લેતે હુએં મરતેહી ખુદાસે ગુલસને જન્નત,
અઝલસે જો કે મોમીન સાહીબે ઇમાન હોતે હુએં;
હઝારોં હુએ તસદ્દુક ઉસ શહેનશાહે રીસાલત પર,
હમી કયા એક નીરાલે આપપર કુરબાન હોતે હુએં
હમેં બસનેદે અય શોકે આરામ અમ અપની બસતીમેં,
કે બસતી છોડકર હમ બે સરો સામાન હોતે હુએં;
રૂબે મેરાજ થાયે અરશીયાંમેં શોરો ગુલ બરપા,
અહદકે આજ અહમદ અરશપર મેહમાન હોતે હુએં.
ગમેં આલે નબીમેં જીનકે દીલ રોતે હુએ ઓર આંખેં,
જલાલી ઉનકે નાલોંસે બપા તુફાન હોતે હુએં;

ગઝલ નાંમાલુમ.

રીતમસે બાઝ આઓ સીતમ કીયામત હોનેવાલી હય,
બપેશ દાવરે મેહશર અદાલત હોનેવાલી હય;
હમારે દરકદી દુનયાંમેં શોહરત હોનેવાલી હય,
કીસી માશુક કમસીનકી શરારત હોનેવાલી હય.
કીસીકે હુસને રોઝ અફઝુકી શોહરત હોનેવાલી હય,
સફલ બયઠો નઝર આઓ કીયામત હોનેવાલી હય;

મદે [illegible] દીલબી હય જીગરમેં હય,
સીતમ [illegible] હય [illegible] સોમેં [illegible] હોનેવાલી હય.
ન હુકરાકર [illegible] હર હર કદમપર અયસી શોખી સે,
તુમ્હારી [illegible] બરપા કીયામત હોનેવાલી હય;
લીયે શમશીરે બુરાં આજવો મકતલમેં આતે હુએં,
મુબારકબાદ [illegible] શહાદત હોનેવાલી હય.

ગઝલે અમીર.

સુફીયોંમેં હું નરીનદોંમેં ન મય ખારોંમેં હું,
અય બુતો બનદા ખુદાકા હું ગુનેહગારોંમેં હું;
યે તો મય કયુંકર કહું તેરે ખરીદારોંમેં હું,
તુ સરાપાનાંઝ હય મય નાંઝ બરદારોંમેં હું.
જાનપર સદમા જીગરમેં દરદ દીલકા હાલઝાર,
ઘરકા ઘર બીમાર કીસ કીસકે પરસતારોંમેં હું;
હુમેં રે જુરમોંકા બખશે યા ન બખશે ઈખ્તેયાર,
મય બહર સુરત તેરા બનદા ગુનેહગારોંમેં હું.
કેહ રહે મેરી મઈયત પર જો આએ યે કહા,
તુમ વફાદારોંમેં હો યા મય વફાદારોંમેં હું;
કીસ તરા ફરીયાદ કરતે હુએ બતા દો કાયદા,
અય અસીરોંને કફસ મય નવ ગીરફતારોંમેં હું.
વો કરીશમેં શાને રેહમતને દીખાએ રોઝે હશર,
ચીંખ ઉઠા હર એ ગુનાં મયભી ગુનેહગારોંમેં હું;
હાયરે ગફલત નહીં હય આજતક અપની ખબર,
કોન હય મતલુબ મય કીસકે તલબગારોંમેં હું.
એ ગુનાં હોં મેં યહાં વાહીદ જો [illegible] કુંને,
ખમ ફીરત બોલી ઈધર આ મય ગુનેહગારોંમેં હું

નાંતવાની સેહે તાકત નાંઝ ઉઠાનેકી કહાં,
કહુખકું કયુંકર મે તેરે નાંઝ બરદારોંમેં હું.
ફુલમય ફુલોંમેં હું કાંટા હું કાંટોમેં અમીર,
યાર મેં યારોંમેં હું અઇયાર અઇયારોંમેં હું;

ગઝલે જલાલ.

ઉનકા ઉધર ન આનાં ગમઝે ઇધર અજલકે,
ઓર અપની શામ ગુઝારી વો કરવટેં બદલકે;
સીનેકી કુછ ખબર લો બચકો ઝરા સંભલ કે,
દેખો કહાં દુપટ્ટા પોંહચા કહાંસે ઢલકે
અંગડાઇયાં કીસીકી કયા ઇસકો યાદ આઇ,
દીલ રેહ ગયા હમારા દો હાત કયું ઉછલકે;
વો શોખ વસલકી શબ મન મનકે મુજસે રૂઠા,
બીગડા હુવા મુકદ્દર બીગડા સંભલ સંભલ કે.
ઠોકર ઉઠેહો તુમ કયા એક હશરસા હય બરપા,
ફીતનાંયે કયસા જાગા દેખો તો આંખેં મલકે;
શોક ઉસકે દેખનેકા સીનેસે લેહી નીકલા,
બહરાહ હો ગયા દીલ આંખોકે સાથ ચલકે.
તોબા કાહય જલાલી અબ અલ્લાહહી નગેહબાં,
શીશે હુવે લબાલબ જામેં શરાબ છલકે;

ગઝલે અનમર

તેરે હીજરમેં એરે મુસતફા નહીં દીલકો મેરે કરારહય,
મુજેહ રૈકલ અપની દીખાદે તુ મેરી જાન તુજપે નીસારહય;
નહી નેકી મુજસે હુઇ ઝરા મય હમેંશા કરતા રેહા ખતા,
મેરે કાર બીગડે તુહે બના તુશફીયે રાઝે શુમારહય.

તુજેહ ખડક કરતી નગર ખુદા નખુદાઈ હોતી અયાંઝરા,
યેહ હુરહય તેરી જાતકા તેરે દરકી સબબે બહારહય;
મેરી તુજસે હય યેહી ઇલતીજા મુજેહ અપને રોઝે લે ખુદા
મેરા દીલ યહાં હય તડપ રહા મેરી જાન ઝારો નઝાર હય.
મેરા દીલ તુજીને લગાહય બસ નહી ઓર મુજકો હય કુછહવસ
ઝરા દે દીખા રૂખે પુરજીયા યેહી કે જુના અનસરે ઝરહય;

ગઝલે રશીદ.

ન નમાજ આતીહય મુઝકો ન દુઆ આતીહય,
યા ઓહમદકી મગર દીલસે સદા આતીહય;
દીલકે નાચુરકો મેરે ન લગાઓ મરહમ,
ઇસ દરીચેસે મદીનેકી હવા આતીહય.
હએવો શયતાંન જો મુનકીરહએં શફાઅતકે તેરે,
જીનકો ઇમાં નહી કબ ઉનકો હયા આતીહય;
હુકમ કરતેહએં યેહી વોકે પડે જાવ દુરદ,
જીનકો બીમારીયે ઇસીયાંકી દવા આતીહય.
શુક્ર અલ્લાહકે મેરા શેરહએ મકબુલ રશીદ,
કયું ગઝલ સુનેકો એક ખલકે ખુદા આતીહય;

ગઝલે નાંદીર.

હયાને અપનાં નકશા જમકે ચશ્મે યારપર ખીંચા,
તહુઇયુરને મુરકકા નરગીસે બીમારપર ખીંચાં;
લગાલેતે ગલેસે વસલમેં હમ તુજકો અયજાંનાં,
બડાયા હાતથા લેકીન તેરી તકરાર પર ખીંચા.
શબાબ આનેહી ઉનકા રાઝ પોશીદા હુવા ઝાહીર,
ખતે ગુલઝારકો ખાલીકને ઇસ રૂખસાર પર ખીંચા,

હર એક બુતખાનાં જાને કહું ન આપને ખાનએ દીલકો,
તેરી તસવીરકો જાનાં દરો દીવાર પર ખીંચા.
કુંયા આલમ તહઅયુરકા બને તસવીરકે માંનીનદ,
મેરી બેતાબીયે દીલને યે નકશા દારપર ખીંચા;
ઈશારા અબરૂએ ખમદારકા તેરી હુઆ કાફીથા,
જલા કીસવાસતે ખનજરકો મુજગમ ખારપર ખીંચા.
બ.હોત રંજખાહય દસનાંદીરકો તુમને ખીંચાતા નીમ,
યુનાં કયાહય કીયા હમને જો હમકો દારપર ખીંચા;

ગઝલે નાંમાલુમ.

નીગાહે યાર બદમસતી મેંભી હુંશીયાર કયસીહય,
મેરા દીલ છીન લેનેકુ લાયે તઇયાર કયસીહય;
અદાસે ફેરકર ખનજર ગલેપે યું લગે કેહને,
શહીદે નાંજ બતલાઓ કે ઇસમેં ધાર કયસીહય.
જીગરમેં ચીભ ગઈ પેહલુમેં ખટકી દીલમેં જા ઉતરી,
ગજબકી ચુલબુલી ચનચલ નીગાહે યાર કયસીહય
અભી નીકલા હયદમ કેહરો કીસીશે મીલતો લેને દો
અભીસે લેકુ ચલનેકીયે મારામાર કયસી હય
હમીકો જીબહુ કરતે હુએ હમીસે હસકે કેહતે હુએ,
જરાઇતનાં તો બતલાઓ મેરી તલવાર કયસી હય;
કજાભી સદકે હોતીહય નીગાહે તીરે કાતીલકે,
શાહદત સર કટાનેકુ લીયે તઈયાર કયસીહય.

ગઝલે મજનું.

યો જું જું ખીંચતે જાતે હુએ મોહબ્બત બઢતી જાતીહય,
શબે વસલત ઘટી જાતીહય હસરત બઢતી જાતીહય;
કાબ પુછે મેરે દીલસે જીરાહે યાર કયસાહય,

અભી હીજરાંકે ગમસે બનતો વેહશત આતી જાતી હય.
દીલમાં થાઈ દેખા આરઝુ એ સેપે આઈલડકો,
હુસે આજકલ ઉચકો મે હુબ્બત આતી જાતી હય,
કુજે યે બાદ મુદદ તકે [illegible] હય મરત બાહુંં સાલ,
ખુદા રખ્ખે જીગરકા મેરી [illegible] આતી જાતી હય,
મુજે યે ભી ખબર હય [illegible] શામ છાટી હોતી હય
સીતમ ગર કયું તેરે દીલકે [illegible] આતી જાતી હય,
ઈલાહી કયા સબબ હય [illegible] કયું ઉઠ [illegible] યે કયા.
સીતમ ગારોંકી દુનયાં મેં [illegible] આતી જાતી હય;
ચલા હય જાનીબે [illegible] ફીર કદમ ધરકે.
લો દેખો ફીર દીલે [illegible] આતી જાતી હય,

ગઝલે [illegible]

જુતોં [illegible] બોહોત ખુબ,
અગરદીન [illegible] હું [illegible] હું [illegible],
દીલ [illegible],
સુલય [illegible]
રાબ [illegible] સનકે
કીયા [illegible]
ગઝમ [illegible]
બહા [illegible]
નઝ [illegible]
અસર [illegible] તેરી [illegible]
[illegible]
[illegible] લગાકે [illegible]
[illegible]

ગઝલે એજાઝ.

નીગાહે મસત ઉસ ઝાલી મઝી ઉચ પર વાસ કરતી હય
ગઝ બઝી બે ખુદી છાતી હય ઔર સર શાર કરતી હય,
તેરી શમ શીરે અબરૂને ગઝબ ઢાયા ઝમાને મેં,
યો કતલે આમ કરતી હય ઉધરકો વાર કરતી હય,
ન બયઠો પાસ ગેરોં કે હમારે સામને દખો,
હમેં યે બાત અય ઝાલીમ બોહોત બેઝાર કરતી હય.
બોહોત સી હમને દખીહે ઝમાનેકી કુરું સાઝી,
નહી દખી મગર એસી જો ચશમે યાર કરતી હય,
ઈશારા હય યે મીઝગાંકા કે હમ તુમકો ન છોડેગે,
ઈધર અબરૂ ભી તન તન કર હમી પર વાર કરતી હય.
તુમ્હારે ઇશકને હમકો બોહોત બદનામ કરડાલા,
કે રૂસવા હમકો એક ખલકત સરે બાઝાર કરતી હય;
હુવા અબ તો યકીં એજાઝ તુમકો વસલે જાનાંકા,
સરે મેહફીલ નીગાહે યારજબ ઇકરાર કરતી હય.

ગઝલે હસન

દરે દોલતપે આનેકી ઇજાઝત ક્યું નહી મીલતી
ગરીબોં કો ઈનાંયત સે ઝીયારત ક્યું નહી મીલતી;
તુમ્હારી શકલસું તો દેખને કો દેખ લે તે હુએં,
મગર મીલનેકી તુમસે કોઇ સુરત ક્યું નહી મીલતી;
અગર સીમતન તાલીબ હે એહલે ઝરસે મીલનેકા,
ખુદાયા મુઝકો દુનયાં ભરકી દોલત ક્યું નહી મીલતી;
સીતમ હે ગેરસે મીલતે હુએં હોકર બે તકલ્લુફ વો,

મેરે દીલસે મગર ઉનકી તબીયત ક્યું નહી મીલતી.

ગઝલે દાગ.

યે ઉતરે ઓહદા રીનકી હયકે હરફીર કેમે શામીલહું;
કોઇદીન ઇનમેં શામીલ હું કોઇદીન ઉનમેં સામીલ હું;
વોમેં ઇસ બઝમેં હસતીમેં અઝાંકે એહલે મેહફીલ હું;
હઝારેં જાનકી એકજાં હઝારેં દીલકા એક દીલ હું.
ઝઇફીપર જનાબે ખીઝરકી ક્યા રેહમ આતા હય,
વોજીસ મનઝીલમેં હયમેં ઉનસે આગે સનક મનઝીલ હું;
સુકુ બદતર હે મેરા બે કરારી ઉસસે ભી બદતર,
ઠહરને કે લીયે હસરત તડપને કે લીયે દીલહું.
નીગાહે શોક લેકી અરઝે હાજત બોલી ડર ડર કર
કભી માંગા નહી અપની ઝબાંસે મેરે સાયલહું;
મુબેહ સારી બલાએં હીજરકી શબ દેખની હોગી
જગાદે ચુટકી લેકર દરદે દીલ જીસવક્ત ગાફીલહું
વહાં અય ઝાહીદ અપસે આદમીકી ક્યા બસર હોગી
ન જન્નત મેરે કાબીલ હે ન મેં જન્નતકે કાબીલહું;
કરે તુ પાબ જોલાં અપને હાતોંસે જો યેહુશીકો,
જીતુ કોભી યે સવદા હોકે પાબન્દે સીલા સીલહું.
કભી મેરી રવાંની હય કભી ઉફતાદગી મેરી,
કહીં મે આબે દરીયા હું કહીં મેં ખાકે સાહીલહું;
નકર અય ચારાગર નાહકકા ઝઘડ ઝેહર દેનેમેં,
જો મરનેકે નહી કાબીલ તો ક્યા જીનેકે કાબીલહું.
ઝમાના ક્યા સતાએ ગાફલક આઝાર ક્યા દેગા,
મુસીબત ઇસસે બઢકર ઓર ક્યા હોગી કે બે દીલહું;
તેરા કુચા અગર ફીરદોસ કે તુજકો મુબારીકહો,

મુએદ્ર કયા ફાયદા કહું જીતેજી જન્નતમેં દાખીલહું.
ખુદાકી મેહરબાન શાહે દકનકી મેહરબાની હુવ,
કુમલ આરામસે ખુશ હાલહું અયશાગ ખુશ દીલહું;

ગઝલે જલીલ.

કયામત હે ઉનકા ખંજર દેખલેનાં,
કહેમે મુઠ્ઠી દીલમેં ઘર દેખલેનાં;
મુબારીક તુમેં આંખનાં તેગાખ નજર,
મગર પેહેલે અપની કમર દેખલેનાં.
વો ખીલવતકા આલમ વો ગેસુંકા ધકડ્
ઇધર દેખલેનાં ઉધર દેખલેનાં;
કહું કયા દીખાયેગી કયા તેરી રૂખસત,
જો કુછ હોગા પકડે જીગર દેખલેનાં.
સુનાંતાહે પરદેશી કયા લનતરાની,
નીકલકર હમારી નજર દેખલેનાં;
ઇબાદત કરો દીલકી તસકીન સમજો,
સગીરૂ ઉસકી શાગો સહર દેખલેનાં.
મઝે લેકે હમ દેખકર તેરી આંખેં,
ઉનેહુ ખુમતુ નામાબર દેખલેનાં;
કે દેખતા નહિ મય ઉડકો ન દેખો,
મુઝે હલી તુમ ઉસદમ મગર દેખલેનાં.
વો આંખેં લડાનેકો હમેં આશીકોંસે,
જલીલ આજ અપનાં જીગર દેખલેનાં;

ગઝલે જલાલી.

કહે પીરોકી મુસાફરી દીલાયા

બોએ જાનેકે સીવા કયા માલગયા;
આહે મજનુથી કે આંધીથી કોઈ,
કોસોં ઉડકર પરદએ મહમીલ ગયા.
નાંલા વોહે થામલેં બુત સુનકે દીલ,
કયા અગર અરશે ઈલાહી હીલગયા;
ટયું ન પોંહચા બામતક ઉસમાહકે,
નાંલા શાયદ આંસમાંસે મીલગયા.
હમકોભી કુબર તુમ્હેભી નાંપસનદ,
આકે તુમપર હરતરફસે દીલ ગયા;
વકતે મરગ આયા જોવો સદ મરહબા,
સેહલ કરકે નઝઅકી મુશકીલ ગયા.
લાખ દીલમેં લેકે આયાથા જહાલ,
ફીરભી બઝમેં યારસે બેદીલ ગયા;

ગઝલે વફા.

બને સરતાજ નબીયોંકે વો શાહે અમબીયા હોકર.
દીખાઈ શાને મહબુબી હબીબે કીબરીયા હોકર;
શબે અસરા અજબ જલવે દીખાએ આને જાનેમેં,
ચલે મહબુબ બનકર આએ વો નુરે ખુદા હોકર.
જમાલે પાકને તારી કીયાં આલમકી રોશનકી,
કભી શમસુદ દુહા બનકર કભી બદરૂદ દુજા હોકર;
નીકલતે નુહ તુફાંસે ન આદમ બોજે ઘસીયાંસે,
સહેદીને નીકાલા શાફએ રોઝે જઝા હોકર.
રહે ખાંલીકમે ખલકત ભુલી ભટકી કયસી ફીરતીથી,
મોહમદને બતાઈ રાહ ખીઝરે રેહનુમા હોકર;
મેરા દીલ ઈશ્કે અહમદમેં તડપતાહી રહે યારબ,

મુફેદ આરામ હેતાહે વે દરદે દીલ દવા હોકર.
વફા હુરે બતાઓ કેં અજબ કયા આહે જન્નતકી,
જો નીકલે જાન આપની ઉનકે રસતેપર ફીદા હોકર;

ગઝલે ઇસહાક.

મેં ખુદ મરનેકો રાઝીથા કઝાકે હાત કયાં આયા,
જલાકર ઇશકને મારા કઝાકે હાત કયા આયા;
દીયાથા હુસન ખુબાંકો તો થોડી મેહરભી દેતા,
બનાંકર સંગદીલ બુતકો ખુદાકે હાથ કયા આયા.
તેરા એહસાંથા અચકાતીલ નકુછ તસમા લગા રેહતા,
મે બીસમીલ રેહગયા તેગ અદાકે હાત કયા આયા;
અગર ઇસહાક કોનુરી બનાં દેતા તો એહસાંથા,
બનાકર ખાંકકા પુતલા ખુદાકે હાત કયા આયા.

ગઝલે વફા.

ઝમીં તેરી ફલક તેરા મકીં તેરી મકાં તેરા,
મકાં હે લામકાં તેરા નશાં હય બે નશાં તેરા;
અયાંભી તું નીહાંભી તું યહાંભી તું વહાંભી તું,
મગર હોતા નીગાહોંકો નહી મીલતા નશાં તેરા.
તેરી યકતાઈ પરહય કુન ફુવકાહો અહદ શાહેદ,
કુછ હમતા નહી અયકાંર સાઝે દાજહાં તેરા;
અદાએ શુકર વાજીબ હે કરે હરસુ જબાં હોકર,
ઝબાં જબતક હે મુમેં શુકરહો વીરદે ઝબાં તેરા.
અલગતો જબ કહાં તુને કહા હાલે બલા મયને,
સેથા ઇકબાલ મેરા વોયજાલે કમતેહાં તેરા;
રગે ગરદનસે હય નજદીક ફીરકયુ દુરહય હમસે,

કલામે પાકમેં હેનેહુનો અકરમ ખુદ ક્યાં તેરા.
નઝર હયઆયએ લાતક નવુપર એહલે ઇસીયાકી,
નહી માયુસ રહેમતસે વફાએ ખસતા જાં તેરા;

ગઝલે એજાઝ.

યે ચાહ યે ઉલફત યે મઝા ઓરહી કુછ હયે,
ચાદે રૂખે મહજુબે ખુદા ઓર હી કુછ હયે;
કફનેનકે જલવેકી ઝીયા ઓર હી કુછ હયે,
નુરે રૂખે લયલા કઝમા ઓર હી કુછ હય.
ઝાનુપે હયે સરગરામેં મઝા ઓરહી કુછ હયે,
ઉસ હુરકે દામનકી હવા ઓર હી કુછ હયે;
દમભરમેં બહુલ જાતી હે વેહશીકી તબીયત,
શેહરએ મદીનેકી હવા ઓરહી કુછ હયે;
કુછ રૂકહી નહી આશો જહાબાકી મોહબ્બત,
અય સલ્લે અલા સલ્લે અલા ઓરહી કુછ હયે.
હર શાખકો પેદા કરવાહું મેં સુરએ વલલેલ,
યે વીરદ પએ દફએ બલા ઓરહી કુછ હયે;
એજાઝ અલી હઝરતે વાઇઝ નહી વાકીફ
ઉલફતમેં મોહબ્બતકી મઝા ઓરહી કુછ હયે.

ગઝલે ઇનાયત.

ઇનાયતકી નઝર રખનાં કે હમ નાંઝોંકે પાલે હુએ,
ખુદા રખખે તુમી તુમહો હઝારોં માર ડાલે હુએ;
જીગરમેં ટેસહે દીલમેં ખટકહે લબપે નાંલે હુએ,
મગર દીલમેં જવાનકે સીનેમેં ભી ગમકે છાલે હુએ.
બીગડકર ગાલીયાં દેતે હુએ ઓરમેં ચુપકા સુનતાહું;

કેહે કાબુમેં વે કા ખાર દીનમેં આન વાલે હુએં;
નમક છીડકે નોકીડકેં ચુટકીયાં ભરભરકે લેતે હુએં,
હમારે જખ્મેં દીલ ખબતો નમકદાં હોનેવાલે હુએં.
ઈનાંયત બાવ મસજીદમેં કરો માબુદસે મીનનત,
વેહુલ કરદે તેરી મુશકીલ કે તેરે લબપે નાંલે હુએં;

ગઝલે નામાલુમં.

દીલે મુજતરકા ઓ કાતીલ તડપનાં હુમભી દેખેંગે,
તેરે બીસમીલકા ઓ કાતિલ તડપનાં હુમભી દેખેંગે;
ઓલેહાત દુશવારહે રાહે ખુદા તુમ ખેલ સમજેહો,
ન દેહનાં ફીર કભી મુસાફે જલવા હુમભી દેખેંગે.
તુમ્હે ગેરોંસે ઉલફત હુયે મેરી સુરતસે નફરત હુયે,
નીગાહેંમે કહાંતક ગેર અછછા હુમભી દેખેંગે;
કુજેહુ આતે હુવે દેખા તો પરદા કરલીયા તુમને,
રકીબોંસે રહેગા જબયે પરદા હુમભી દેખેંગે.
લીયે શમશીરે બુરરાં આજવો મકતલમેં આતે હુએં,
ખબાસે જાન જાએગી તમાશા હુમભી દેખેંગે;

ગઝલે અકબર,

ગએ હાનો જહાંન નઝરસે ગુઝર તેરાશાનકા કોઈ બશરન મીલા
તેરી હરજગેહ હેગી નીશાની ફબનતેરાએ કીસીકો મગરન મીલા
તેરા ચરચા જહાંકીઝબાંનોંપે હુયેતેરા શોર ઝમાંનેકે કાંનોંમે હુયે
મગર આંખોંસે દેખાતો પરદાનશીકહીતુન મીલા તેરાખબરનમીલા
કોઇ જલવએતુરપે ગશમેં પડા કોઇ સીદરાપે ચલનેસે આરીહુવ
ગઈ અકલે રસા તો ખબર ન મીલી ઉલાતાબરેફીક તોપરન મીલા
મેરેમોલાનસેહોતાહુયેચીબજબી તેરેમીલનેન મીલનેકા શીકાનહી

જો મીલાહુવે તો ખાલીક હુવે યે ગીલા મુજેહ તેરા ચાહાવે જીગર
ન મીલા.

કોઈ મીલનેકા તેરે નશાંનભી હુવે કોઇ રેહનેકા તેરે મકાનભી હુવે
મુજેહ દખા ઈધર તો ઇધર મીલા મુજેહ ઢુંડા ઉધર તો ઉધર
ન મીલા,

મેં ખુદા જાનેકીસપર હુવાહુ ફીદા મેરે હોશો હવાસ નહી હુએ બજા
પરેહઝ તુ પરી મેરે પાસ નઆ ચલ ચારહ મુજસે નઝર ન મીલ
કભી ઇસ્કે સવાલ દરાઝ નહી કીસી આરપોયુ મુજેહ નાંજ નહી
કોઈ મુજસા ગરીબ નવાઝ નહી તેરે દરકે સીવા કોઈ દર ન મીલ
મેં હમેશા અસીરે અલમહી રહા મેરે દીલમે સદા તેરા ગમહી રહા;
તેરા નખ્લે ઉમીદ કલમહી રહા મેરે રોનેકા કોઇ સમર ન મીલ
ઇસી ફીકરમે ગુઝરે દીન અકબર ઇસી ગમમેં ગીને તારે શબભરં
કીયા જીસને ઇસારેસે ટુકડે કમર કભી હમસે વો રશકે કમર ન મીલ

ગઝલે વફા.

તેરે ગમસે હો જો બેકલ ઉસે કલસે કલ ન આએ,
કરે તુ જો કલકા વાદા તો યંકી હે કલ ન આએ;
ઝરા થામલું જીગર કો અભી ઉઠકે તુમ ન જાઓ,
મેરે સીનેસે તડપકર કહી દીલ નીકલ ન આએ.
તેરી બે કરારીયોંકા હુવે મઝા તો જબકે અયદીલ,
મેરી તરહ વોભી તડપે કીશી તરહ કલ ન આએ;
લીયા જોગ જીસકે કારન મેં ફીરું સારા બન બન,
મેરે ગમમે બનકે જોગન કહી વો નીકલ ન આએ.
રીહે નાંમુરાદ અપનાં રહા મીસલે બેદ મજનુ,
મેરી શાખે બે સમરમેં કભી ફુલ ફલ ન આએ;
મેરે દીલમેં દરદ જોનાં રહે અય વફા હમેશા,
જો જીઉં તો ગમસે તડપું જો મરૂં તો કલ ન આએ,

ગઝલે તાહીર.

વો ઝુલ્ફકે ફોનસા જો ઉસકા મુઅત્તર હો નહી શકતા,
મૈં ઉસકા દેખને વાલાહું કાફીર હો નહી શકતા;
છલાવા હો પરીહો હુરહો ગીલમાન હો કયાહો,
કે દુન્યાંમે તુમ્હારા કોઈ હમસર હો નહી શકતા;
ઘટાદો કદર દીલકી યા સીટા દો આબરૂ દીલકી,
યે આઇના જેસી સુરતસે પથ્થર હો નહી શકતા;
ન મરતા હું તો મરજાઉં સરે બાલીં જોયે ફેરદો,
કે એસા જાંબલબ બીમાર જાંબર હો નહી શકતા;
લબે માઅશુકમાં કહુ ખતકે આનેસે હુવે આફુરદા,
કીતાબ ઉતરી નહો ઉસપર પયગમ્બર હો નહી શકતા;
અભી મીદાનમે યારબ દાદે બે દાદ જુવાં ગુજરો,
કે ગુજરે પનતીઅરે રોઝે મેહશર હો નહી શકતા;
ફકત ગેસુ મુએ હમે બેડીયા ગુજરો ન પેહનાવો,
ગરફતારે સઝાએ ઘમ ખતાપર હો નહી શકતા;
દીરહમ દામે જીગરકે કયાં હુવે વેનગદે વફા કયાહે,
ફકીરે હુસ્ન દાનોંસે તવંગર હો નહી શકતા;
ગુલામે હઝરતે ખતમે રસુલ હમ્લી તો હુએ તાહીર,
હમારા ખાતીમા બીલખેર કયુ કર હો નહી શકતા.

ગઝલે સોહેલ.

યું તો બે કુછ કીસીકા બી પતા મીલતા નહી,
યે ચીરલા યય હમેંકે ઘર બયકે ખુદા મીલતા નહી;
બનદા પરવર બસત જાહીલકા દીવાના કુછ તો હો,
મુદ્દતે ગુઝરી હમારા સુઇ કુવ્વા મીલતા નહી;
મરમીટે હમ જીતે જી અપને ફીદીજી રહેગે;

હે નશાં ચશ્કકાની બાદ અંગુરના મીલતા નહી;
દરમે મસજીદ મેં કાબે મેં કલીસા મેં કહી,
હાય ઉસ બુત જાને વાલેકા પતા મીલતા નહી;
એક ન એક ગુલરૂ બગલમેં માહરૂએ મુજરીનકે,
અબ ફકીરકા વરનાં અબ સાકી મઝા મીલતા નહી;
જી બહલ નેકી કોઈ સુરત નઝર આતી નહી,
દીનતો કયા અબ રાત ભીચો મેહફીલકા મીલતા નહી;
અમકા પુતલા હુમકો ઈસ ગમને બનાયા હુવે સોહેલ,
કોઈ જાલીમ હમસે રૂઠા હુવે કે યા મીલતા નહી.

ગઝલે વફા.

હાલ કર ગુંરકે આંખોને સરાપા તેરા,
આપ નક્શ શે અઝલ હો ગયા શયદા તેરા;
સદકે હો હોકે કહા સદકે અલ્લા સદકે અલ્લા,
હુરો ગીલમાંને જો દેખા રૂખે ઝેબા તેરા;
ખાકે ગશ ગીરુકે નજર ગીરગએ મુશાકી તરેહ,
જલવએ હુસને ખુદા દાદજો અમકા તેરા;
અક્સ ઉસકાહો કોઈ ઉસકા જહાંમે હોનઝીર,
હુવે જો ગીસલ નથા ઈસ લીયે સાયા તેરા.
તાજ ચમકેગા શફા અતકા સરે અકદસ પર,
અજબીયા હશરમેં દેખેગે તમાશા તેરા;
સલતનત દોનોં જહાંકી તેરે કબઝેમેં હુઈ,
ફરશ કયા સાયહુએ ગાહ અરશપે જીનકા તેરા;
આશકેદા અપનાં ગોલામકી અબ્ઝાં મેં હુવે સદા,
પનજ ગાનાં યે ઝીક્ર કરતા હુવે ડંકા તેરા;
મરતે દમ નીકલે તો ઈસ તરહ મેરા દમ નીકલે;

દીલમેં હો નામે ખુદા લબપે હો કલમા તેરા;
ગરમીયે રોઝે કયામતસે વફાકો કયા ગમ,
સરપે અબ અબરે કરમ હોવેગા સાયા તેરા;

ગઝલે બીસમીલ.

દુર હોવેં દીલસે અરમાંયે તો મુમકીનહી નહી,
હોંન જન્નતમેં મુસલમાંયે તો મુમકીનહી નહી;
યે તમન્નાં તો મુબારીક હઝરતે વાઇઝ કો હો,
મેં રજુ હુરોંકા અરમાં યેતો મુમકીનહી નહી;
ઝીબ્ઝએ ઈ કાબઓ ઇમાંતો હુએં મજલા મેરે,
બુતકો બુતદીનો ઈમાંયે તો મુમકી નહી નહી;
મેરે દરદે બેકસીકે તો મસીહા આપ હુએં,
ગરસે હો મેરા દરમાંયેતો મુમકી નહી નહી;
નાં ઉમેદી ઉનકે બન્દોંસે તો કોસોં દુર હુયે,
મેં રહુ બીસમીલપુર અરમાંયેતો મુમકીનહી નહી;

ગઝલે રસા.

સેર ફુલોંકી કરો દીલકે બહલનેકે લીયે,
મેરી તુરબતપે ચલે આવ ટહલનેકે લીયે;
અભી કમસીનહો મેરે કતલકો રખ્ખો મોકુફ,
ઓર તો હાથમેં હો તેગ સંભલનેકે લીયે;
અયદીલે ખુરશીદા આનાં હોતો જલદ આંખમેં આ,
અશ્ક ઠેહરે હમેં તેરે સાથ નીકલનેકે લીયે;
ઢુંડનેકા તેરે કરતા હું બહાનાં દીલસે,
કરવટે હીજરકી રાતોંમેં બદલનેકે લીયે;
ચરખને ઓર કયામતને ઉસે સીખ લીયા,

જોર અબ ચાલ નીકાલો કોઈ ચલનેકે લીયે,
આપકી બઝમકા કયસા હુવે યે ઉલટા દસ્તુર;
શમ્અ આતો આપ હુએ ઉશશાક હુએ જલનેકે લીયે,
દેખીયે દેખીયે ફીર આપ ચલે જાતે હુએ
અબ ન કહીયેગા મેરે દીલસે સંભલનેકે લીયે,
એયુના હાંક દીયા ખું તો પડા અયસા સબર;
તેગ મોહતાજ હુઇ ગેરકી ચલને કે લીયે;
વોભી કમસીન હુએં અભી દીલભી રસા હુયે નાદાન,
એકસે એક જીયાદા હુયે મચલને કે લીયે;

ગઝલે અઝીઝ.

હમ અપને દીલપે નહી દાગ ખાએ બયઠે હુએં,
કમા વો ફુલોંકી હમદો પીનહાએ બયઠે હુએં;
નહીહે સફહએ હસતીપે અપની હસતી કુછ,
સમજકે હરફે ગલત હમ મીટાએ બયઠે હુએં;
દીયા હે પીરે તરીકતને ખુબહી છીંટા,
કે અપને આપકોભી હમ ભુલાએ બયઠે હુએ;
ગઝબહે કેહરહે લયલા વશોંકી ઉલફતમેં,
હમ અપને આપકો મજનું બનાએ બયઠે હુએં;
જબ્સે હમારી નીગાહોંમે નુરે જમાત દયા,
વો મીસલે સુરમા નજરમેં સમાએ બયઠે હુએં;
બરંગએ નકશે કદેપા તુમ્હારે કુંચામેં,
હમ અપને દરદે જીગરકે બીઠાએ બયઠે હુએં;
યે પુતલીયાં નહી બેવજહ બોલતી હુએં અઝીઝ,
વો તુરખાનકે નીગાહોંમે આકે [illegible]

ગઝલે મુઝતર.

મેં વો કલબે મુઝતરીબ હું જીસે કલસે કરન આએ,
વો નીહાલે બેસમર હું જો ફલું તો ફલના આએ;
મુઝેહ જોશએ જુનુંને જો પીયાલા દેતા થેડે,
મેરા હાલે ઝાર સુનકર કહો વો નીકલ ન આએ;
વો મજાકે ઇસ્ક ક્યા હે કે જો એકઠી તરફ હો,
મેરી જ્યાં મઝાતો જબહે કે તુઝેહલી કરન આએ;
નમરો ખુનેંપે મુઝતર કેયે ખુનહુએં ચનદ રોઝા,
તુમ ઉસી ખુદાકો પુજો કે જીસે અજલ નઆએ.

ગઝલે અમીર.

તુમીકો જાનાં તુમીકો સમઝે તમામ આલમસે તંગ હોકર,
ફકત વેહદતમે દખલ કયસા રહે હમેશાં કનંગ હોકર;
નીહાંથા આનાકે કો ન ઝાહીર અયાંથા જાનાં કે સમહો માહીર,
વો દીલમે આએ ઉમંગ હે કરગાયે તો ચેહરેકા રંગ હોકર;
બોહોત ફરંગગીઅયાંકીસોહબતકાશોક અય હાજીયો હે તુમકો,
હરમકો તુમ સીધી રાહ જાઓ હમ આ રહેંગે ફરંગ હોકર;
ગયા વો મોસમ ફુરસતગીકા કે ગુનચા હોતાથા હાતમે ગુલ,
વો ફસલ હે અબ અગરચે સુખ તો ફુલ ગુનચાહો તંગહોકર,
અદા તો દેખો કે વકતે કીનત હરએક રૂયા બદનકા ઉસકે,
ચુભારહે જાને મીસલે નસ્તર જીગરપે બયઠા ખદંગ હોકર,
ઠહર ગયા હે હમારે દીલમે હુઝાર મીનનતસે દરદે ઉલફત,
અગર યે ડર હે કે ઉઠ ન જાએ મકાંકી તંગીસે તંગહોકર;
ફુવેશ હીનદુ બચોંકે આશીક શહી હોનેકી ક્યા ખબરથી,
ન જાનતેથે કે ખુંહ મારા ઉડગા હોલીકા રંગ હોકર;
ગઝબહે ઇનસાફપે મુસીબત કરે જો ઇનસાસે બેવફાઈ,

હેમે મકીકે પાટ કયસે બહુત હુએં ગરદીશસે સંગ હોકર;
જવાબે ખતવોઉમરસેઆયાકે દીલ હુવા અબ અસીર ગમકી
હવાકી સુરત બચા કજાર ફીરા જહાંસે ખદંગ હોકર.

ગઝલે અસર.

જુનો શાનોંપે જુલફોકા બનાનાં કીસસે સીખેહો,
યે દાનોં હાતમે કાલે પીલાનાં કીસસે સીખેહો;
મેરે મેહમાં તેરે કુરબાં ઝરા ઇતના તો બતલાદો,
અદાસે નાઝોંકે પરદેમેં આનાં કીસસે સીખેહો;
યે આદત છોડદો અપની જફાએં માર ડાલેગી,
મેરી જાં ગેરકે ઘર આના જાના કીસસે સીખેહો,
નશાંતે કમરકો ઠકસે કયું પામાલ કરતે હો,
હમારે નકશે હસ્તીકો મીટાનાં કીસસે સીખેહો;
હમારે સામને ગેરો કે પાસ આનાં હે ગોયા જાનાં,
અસર ઇસ્તરહકી બાતેં બનાનાં કીસસે સીખેકે.

ગઝલે નામાંલુમ.

તેરી ઉલફતમે અરમાંદનાં શહાદત ઇસકા કેહતે હુએં;
તેરે કુચેમે હોનાં દફન જન્નત ઇસકો કેહતે હુએં;
તુજકો દેખનાં તીરીહી સુનના તુજમે ગુમ હોના,
હકીકત મારફત અહલે તરીકત ઇસકો કહતે હુએં;
રહા મુજમે ખાકીકે રૂહ પર સુરત ન દીખલાઈ,
ઇસે કેહતે હુએ ગેરીયત મશરાત ઇસકો કેહતે હુએં,
કયનાં કરદો તેરી રાહમે ઓર ઉફ નહી કરના;
જબાંસે કુછ નહો શીકવા લીયાકત ઇસકો કહતે હુએં,
બનાંયા સુરતોંકો આશીક તવહીદ એક દમમેં;

ઇસે શાને નબુવત ઓર રીસાલત ઇસકો કેહતે હુએં,
ઇધર આયા ખુદા ચેહકા ઉધર બખશે ગએ આસી;
શફાઅત ઇસકો કેહતે હુએં વીજાહત ઇસકો કેહતે હુએં,
બહા ખું દસતે મજનુંસે અગરલી ફસદ લયલાને;
ફનાહે નામ ઇસકા ઓર નીસબત ઇસકો કેહતે હુએં,
વીલાયત ઇમતેહાંને દોસ્તમે સાબીત કદમ રેહનાં,
બલાઓંસે ન ઘબરાનાં વીલાયત ઇસકો કેહતે હુએં;
સગે દરગાહે ચીશતી મુજકો હક કરદે તુ શાહોંસે,
કહું દુનયાં કે કુત્તો બાદશાહત ઇસકો કેહતે હુએં.

ગઝલે અઝીઝ.

રકીબોંકી નજરેંહો જાયગી નીકલો નયું ઘરસે,
સંભાલો અપનાં આંચલ તુમ દુપટા ઓઢલો સરસે;
લગાયા દીદઓ દાનીસતા દીલ ઉસકીનાં પથ્થરસે,
શીકાયત રનજકી હમ કર નહી શકતે મુકદ્દરસે;
ન જાગુંગા જગાઓગી અગરમે સુરે મેહશરસે,
કયામતભી ઉઠા સકતી નહી મુજકો તેરે દરસે;
જો સચ પુછો તો હેયે કદર અફજાયે મોહબ્બતકી,
હસીનાંને જહાં આરાસતા હોતે હુએં ઝેવરસે;
કીસીકા ઢુંડતે ફીરતે હુએં હમ મયદાંને મેહશરમે,
કીસીકા પુશતીથા કે દીદલાયાહે હમે ઘરસે;
[illegible] નકશે કદમ યા મુજકો તુ દેહલીજકા પથ્થર;
ન ઉઠુંગા ન ઉઠુંગા ન ઉઠુંગા તેરે દરસે,
દલાંને [illegible] સીનેમે ફુલાફુલાહે ઓસલે ગુલ;
[illegible] મયાહે યે મેરે કાતીલકે [illegible],
[illegible]

હમારા કામ યતનાંથી ન નીકલા બનદા પરવરસે;
કુછ અયસે મેહવહુએ હમ રૂબરૂ આઇનાં રૂખોંકે,
અઝીઝ એક ટીકટીકી બાંધે હુવે બયઠે હમેં શાહકરસે.

ગઝલે નામાંલુમ.

મન્સુરકે પરદેમેં ખુદા બોલ રહા હયે,
ખુદ રાઝે અનલ હક વોહી બોલ રહા હયે;
શાબનમસે જો હરગુનચા ગીરાહ ખોલ રહા હયે,
યે ઇતર મોહબ્બતકે શીશે તોલ રહા હયે;
પડ પડકે ઘસે ખુરદમેં જાતે હયેં મુશકમાં,
કલમા તેરા ફીરદોસકે દર બોલ રહા હયે,
જબ હુસનકા સોદા હુવા બાઝારે અઝલમેં;
કીમત હુશ યુસુફકી તુ અન મોલ રહા હયે,
લબ બનદ હુએ એહમદકાબી કયા નામ હે મીઠા,
યે મીમતો મીસરીકી ડલી ઘોલ રહા હયે.

ગઝલે અઝીઝ.

જુલફજુમેં તેરી ગુમ હોકે ઉધર તક પોંહચે,
હમકો અપની ન ખબર હોકે કીધર તક પોંહચે;
તુજસે મીલનાંથા જો અબ સાકીયે ઘરકાં હમકો,
ગીરતે પડતે તેરે મયખાને કે દર તક પોંહચે;
હુતકુવો જબ થા કે ખુલ ખુલ કે પડે પાંઉ પર,
ખાક પહોંચે તેરે ગેસુ જો કમર તક પોંહચે;
તેરી ઉલફતમેં નહી હોકે હુવે જો ઇસ બાત,
મર ગુમશીનકે ઉનેહ કોઇ અસર તક પોંહચે;
દેખનેકો તુજેહ દીવારે અનાંચીર હોકી,

ખુદારા જાન ખોયા વો દીર હમ તેરે ફુરકત પોંહચે;
તુહનો અકરબલી કહે ઓર ભીષ વહી હમસે,
ઈખને વાકેફી કહાં ખાક નજર તક પોંહચે,
કે નજર વો જો રહે દીલમેં મેરે બરસોં તક,
કે વો તીર જો રેહ રેહકે જીગર તક પોંહચે;
જામ તવહીદ કા વો દેદ હમેં અય સાકી,
યે નહો હોશ કહાં આયે જીધર તક પોંહચે;
કે અસર વો જો રહે બાબે ઈજાબતપે અઝીઝ;
વો દુઆ ખુબ કે જો બાબે અસર તક પોંહચે.

તમામ.

ઇશતેહાર.

બ ફ્ઝલહુ તઆલા યેહ તીજારતી કારખાના અરસએ દસ સાલસે કામયાબીકે સાથ તરક્કી કર રહા હય જીસમે તમામ ઉલુમ ઓર ફુનુનકી અરબી, ફારસી, ઉરદુ, હિન્દી, ગુજરાતી, બમ્બઇ, લખનઉ, કાનપુર વગૈરા વગૈરા જાબજા ગીરામી મતબુઅકી કીતાબોંકા ઓર કલમીસોંકા બહુત બડા ભારી ઝખીરાહ ફરોખ્તકે લીયે મોજુદ રેહતા હય. દિગર ઉરદુ ઝબાન ઓર ગુજરાતી હરફોંમેં હર કીસમકી કીતાબેં હમારે યહાંસે મીલ સકતી હેં ઓર ખરીદારોંકો બહોત કીફાયતસે ખુબ ખુબ કીતાબેં રવાના કી જાતી હેં ઉમ્મીદ હય કે હમારે યે અઝીઝ ખરીદાર હમસે બતોર નમુના આઝમાશ માલ તલબ ફરમાકર હમારે કોલકી તસદીક કરસેં ફરમાઇશકે વક્ત અપના નામ ઓર મુકામ ડાકખાના, રેલ, સ્ટેશન વગૈરા ખુશખત તેહરીર ફરમાએ ઇન્શા અલ્લાહ તઅમીલે હુકમમેં દેર નહોગી. તમામ દરખાસતેં જીલકે પતે પર આની ચાહીએં.

મુનશી અબદુલમજીદ અબદુલઅઝીઝ.

કુતુબ ફરોશ તીન દરવાજા.

અેહમદાબાદ.

જાહેર ખબર.

સર્વે ગ્રહસ્થો અને વેપારીઓને ખબર આપવામાં આવે છે કે અમારી દુકાને સરવે જાતના પુસ્તકો તથા કાયદાઓ તથા નોવેલો તથા વારતાઓ તથા નાટકના ગાયનો તથા ગુજરાતીમાં છપાવેલા મુસલમાની કીસ્સાઓ તથા ઈંગ્રેજી ગુજરાતી ડીક્ષનેરીઓ તથા નીશાળોમાં ચાલતી ગુજરાતી ચોપડીઓ તથા ઈંગ્રેજી ચોપડીઓ તથા તેના માનીંગો તથા ધોરણવાર નવી નોટો તથા નવા વરસની કારતકી તથા જાનેવારી ડાયરીઓ નાની તથા મોટી હમારી પાસેથી મળશે તથા વેપારીઓને જથાબંધ મંગાવવાથી હમારી દુકાનેથી ઘણોજ ફાયદો પડશે એક વખતે માલ મંગાવશો તથા પત્ર લખી ભાવ મંગાવશો તો આપને ખાતરી થશે. નોટ-પેડ પત્ર લેવામાં આવશે નહીં અને પુસ્તકો મંગાવનાનારાઓએ હરેક વખતે પોતાનું શીરનામું ચોકસ લખવું તથા નીચેના સરનામે લખી મોકલવું.

	૮—૦
	—૪—૦
	૦—૫—૦
...ાન	૧—૦—૦
	૦—૨—૦
	૦—૧—૦
. સયદઅલી	૦—૧—૦
. બોલન	૦—૧—૦
... હાજી મંગાલોરીસા	૦—૨—૦
સા શાહે ઝુકુમ	૦—૨—૦
કીસ્સા સાલેરૂમ	૦—૧—૦
કીસ્સા યુસુફે સાની	૦—૫—૦
દુવાએ ગંજુલઅરસ	૦—૧—૦
કસફુલ ખુલાસા	૦—૧—૦
સુબોકા સીતારા	૦—૩—૦
સખાવત નામા	૦—૧—૦
વફાતનામા બીબીફાતમાકા	૦—૧—૦
મજમુએ મદહયાત	૦—૩—૦
મજમુએ નજમ મુજીઝાત	૦—૩—૦
નુરનામા	૦—૧—૦
ચાર દુરવસકા કીસ્સા	૦—૪—૦
શાહેજદા શાહેપરી કીસ્સા	૦—૨—૦
ગુલજારે ગુલસન	૦—૧—૦
બીરબલ ૧૮ ભાગ	૦—૫—૦
અરેબીયનનાઈટસ	૨—૦—૦

...ની	૦
...વલી	૦-
...યુસુફ જુલેખા	૦—૮—
ગુલઝારે હુસેની	૦—૪—
અસીરે કીર્બ	૦—૪—
સફરે હવસ	૦—૪—
હદીયતુલ મુસ્લેમીન	૦—૪—
અલેસીલ કેસરીસીંહ	૦—૧—
મુસલમાની બારમાસી	૦
અજા ... પહેલે મુસલમીન	૦—૪—૦
કી૦ તમીમ અંસારી	૦—૨—૦
મજમુએ માતમ	૦—૨—૦
બાદશાહે મુકાતેસત	૦—૨—૦
ફસાને આજાયબ	૦—૪—૦
કી૦ મલેક મહમદ	૦—૪—૦
મોજી બદીરતીકા	૦—૧—૦
ઈંદ્ર સભા ચિત્રવાળી	૦—૨—૦
કીસ્સા સાકયમન	૦—[illegible]—૦
નાજની પઠાણકા કીસ્સા	૦—૨—૦
બીરૂલ અમલકા કીસ્સા	૦—૧—૦
બીબી મરીયમકા કીસ્સા	૦—૨—૦
છબીલીભઠીયારીકા કીસ્સા	૦—૧—૦
ગુલચમને બોસ્તાન	૦—૧—૦
મજમુએ જોગી નામા	૦—૧—૦
ગુલઝારે માતમ	૦—૧—૦
હાતમતાઈકા કીસ્સા	૦—૮—૦
લેલીમજનુકા કીસ્સા	૦—૧—૦
જવાહીરહીંદી	૦—૪—૦
ગુલશને બેનઝીર	૦—૨—૦

ચોપડીઓ વેચનાર—સરફુઅલી કીકાભાઈ.

ઠે. રીચીરોડ—અમદાવાદ.

બુકસેલર—તૈયબઅલી કાદરભાઈ.

ઠે. માર્કીટ સામે—ભરૂચ.